

Tisztelt Rektorhelyettes Asszony, Rektor Urak, Professzor Asszonyok, Professzor Urak!
Tisztelt Elnök Asszonyok, Elnök Urak! Tisztelt Alpolgármester Asszony, Osztályvezető
Asszony! Hölgyeim és Uraim!

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm Önöket a 21. *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben
fórum* nyitóünnepségén, Grezsa Csaba főkonzul úr nevében.

A Magyar Tudomány Ünnepe Magyarországon, a Kárpát-medencében és világszerte egyaránt
a magyar szellem és kultúra alapjaiból kibontakozó tudományos eredmények és tudományos
élet elismerését, méltatását jelenti. Az idei évben a rendezvénysorozat mottója: „*Tudomány:
út a világ megismeréséhez*”.

A magyar tudomány fejlődéstörténete elválaszthatatlan a tudományos megismerés elsődleges
közvetítő közege, a magyar nyelv fejlődésétől. A Magyar Tudományos Akadémia, A Magyar
Tudós Társaság alapítása szerves részét képezte a XIX. század első évtizedei
reformtörekvéseinek. A magyar nyelv a XVIII. század második felében kezdődött megújítása
és a társadalomszervezés feudális alapokról, polgári, nemzeti alapokra helyezése egymást
feltételező és egymástól elválaszthatatlan folyamatok voltak. A Haza és haladás Kölcsey által
meghatározott nemzeti programja, a hagyományok megőrzése mellett, a világban való
tájékozódás alapjait a tekintélyről a megismerésre, az alá-fölé rendeltség viszonyainak
megváltoztatásával pedig a társadalmi berendezkedés alappilléreit az egyenlő jogú és
méltóságú egyének nemzeti közösségben történő együttműködésére helyezte.

Az egyén társadalmi és természeti környezetének megismerését a korszak szellemi
áramlatainak és az európai viszonyoknak megfelelően, Magyarországon is egyre inkább az
anyanyelv határozta meg.

Bessenyei György a reformprogram egyik legmeghatározóbb célkitűzését fogalmazta meg:

Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de idegenen sohasem.

Széchenyi István az 1825-ös reformországgyűlésen pedig birtokainak egy évi jövedelmét
ajánlotta fel a Magyar Tudós Társaság, a Magyar Tudományos Akadémia megalapítására.

A Magyar Tudós Társaság 1831-ben kelt alaprajza, azaz egyik alapító dokumentuma
világosan megfogalmazza a magyar nyelv és a magyar nemzet megmaradásának és
fejlődésének céljait:

Mile Balázs, Magyarország Kolozsvári Konzulátusának első beosztott konzulja köszöntőbeszéde
Elhangzott 2022. november 18-án, a Magyar Tudomány Napja Erdélyben 21. fórumának megnyitóján

A Magyar Tudós Társaságnak egyedül csak az van téve céljává, hogy munkálódása által hazánkban a tudományok és szépművészségek honi nyelven műveltessenek; s viszont ezek által a nyelv maga csinosulást, fenséget és bővülést nyerjen: eképpen pedig a nemzeti elme és lélekerő szép és hasznos tudományok által időről időre kifejtve, saját fényében és méltóságában örök időkhig fennálljon.

A magyar tudományos élet fejlődését az akadémia vállalásának megfelelően alapjaiban segítette a magyar nyelv, mint a megismerés folyamatát közvetítő komplex rendszer.

Amikor a magyar tudomány kiemelkedő eredményeire gondolunk, a magyar találmányokra és a világszinten elismert magyar tudósokra, akkor a tudományos megismerés közvetítő közegét, anyanyelvünket is ünnepeljük.

Teller Ede világhírű atomtudós nyelv és megismerés viszonyát, anyanyelvi közege iránti elköteleződését és háláját fogalmazta meg:

Ma már, hogy van fogalmam a nyelv struktúrájáról, az a véleményem: a magyar nyelv az emberi logika csúcsterméke. Ha én nem Ady Endre nyelvén tanulok gondolkodni, akkor belőlem egy közepesnél alig jobb fizika tanár lett volna.

A Magyar Tudomány Napját Erdélyben ünnepelve különösen meghatározó jelentőségű számunkra a magyar nyelv köszöntése. Kolozsváron az idei évben ünnepeljük a magyar nyelvű felsőoktatás 150., az Erdélyi Múzeum Egyesület megalapításának 163. évfordulóját, a magyar nyelv pedig az a lelki, kulturális kötődésrendszer, ami minket magyarokat összeköt egymással és az a rendkívül összetett gondolkodási, logikai struktúra is egyben, amely megalapozza hozzájárulásunkat az egyetemes tudományos fejlődéshez.

Engedjék meg, hogy a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából a Magyar Tudós Társaság idézett Alaprajzának gondolataival kívánjak Önöknek további sok sikert, eredményes megismerést:

A nemzeti elme és lélekerő szép és hasznos tudományok által időről időre kifejtve, saját fényében és méltóságában örök időkhig fennálljon!